

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-206/12-A

Název kontrolované osoby vykonávající činnost školy:	Masarykova základní škola, Praha 9 – Újezd nad Lesy, Polesná 1690
Sídlo:	Polesná 1690, 190 16 Praha 9 – Újezd nad Lesy
IČO:	47 608 579
Identifikátor:	600 040 593
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Miroslavem Kurkou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Městská část Praha 21, Staroklánovická 260, 190 16 Praha 9 – Újezd nad Lesy
Místo inspekční činnosti:	Polesná 1690, 190 16 Praha 9 – Újezd nad Lesy Staroklánovická 230, 190 16 Praha 9 – Újezd nad Lesy
Termín inspekční činnosti:	20. – 23. února 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Inspekce byla vykonána na základě podnětu zákonného zástupce žáka.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost základní školy (dále škola), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. K termínu inspekce vzdělávala 802 žáků (při kapacitě 900). Realizuje školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola – dílna lidskosti* (dále ŠVP). Výuku zajišťuje 44 učitelů, z nichž 14 je bez odborné kvalifikace. V současnosti škola vzdělává 54 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), 27 z nich integruje na základě

individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP). Šesti se zdravotním postižením či těžší formou zdravotního znevýhodnění pomáhají 4 asistentky pedagoga. Dále eviduje 10 mimořádně nadaných žáků, kteří se učí převážně na 1. stupni podle IVP, a stejný počet žáků-cizinců. Ve škole se průběžně zvyšuje počet žáků, od roku 2009 jich přibylo 63. Zlepšily se materiální podmínky zejména pro tělesnou výchovu.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola podporuje nabídkou ve ŠVP všestranný rozvoj žáků. Disponibilní časovou dotaci v učebním plánu využila nejvíce k posílení jazykového vzdělávání, matematiky, oblasti *Člověk a příroda* a 12 volitelných předmětů. K rozvoji klíčových kompetencí přispívají i úspěšné školní nebo ročníkové vzdělávací projekty (*Rok seniorů*, ekologický program *GLOBE*, *Cesta ke kvalitě*, *PEER REVIEW*, *E-twin*, *Klánovický les* atd.), jazykové zájezdy žáků 5. – 9. ročníku do Velké Británie i absolventské práce žáků 9. ročníku, ve kterých vykazují velmi dobré výsledky.

Na prvním stupni žáci dokázali získané znalosti a dovednosti pohotově aplikovat a využít při samostatné, skupinové i společné práci. Vyhledávali informace v encyklopediích i na PC. K rozvoji matematických dovedností využívali modely těles a další pomůcky. Také práce s interaktivní tabulí i uplatňování mezipředmětových a životních souvislostí, např. v ročníkovém projektu, působily motivačně a zároveň upevňovaly kompetence komunikativní, sociální, k učení i k řešení problémů. Žáci dokázali hodnotit úspěchy své i spolužáků. Nadaní často řídili práci ve skupině a pomáhali ostatním. Žáci se ŠVP měli dostatek času k plnění úkolů.

Žáci na druhém stupni měli málo příležitostí k aktivnímu zapojení do výuky. Většinou společně či samostatně pracovali s učebnicí nebo pracovními listy, úkoly ani pracovní tempo nebyly diferencované podle jejich individuálních schopností. V některých hodinách neměli upevněné učivo, což ztěžovalo naplánované činnosti, pasivně přijímali nové informace. Možnosti ke spolupráci a řešení problémů jim byly vytvořeny výjimečně. Při příležitostné skupinové práci si dělili role, vyhledávali souvislosti na základě přečtených textů, využívali představivost i jazykovou obratnost, prezentovali své poznatky. Zájem o učení zvyšovaly ojediněle účelná motivace a názornost (např. mapy, atlasy, interaktivní tabule). Žáci si rozvíjeli své znalosti, ostatní kompetence stanovené v ŠVP byly málo podporovány. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení dostali minimum příležitostí.

Pedagogičtí pracovníci sledují výsledky vzdělávání především při jednáních pedagogické rady. Ke zjištění úrovně osvojení probrané učební látky ve vybraných předmětech využívají vlastní písemné práce. Vedle těchto evaluačních nástrojů škola v 5. a 9. ročníku zjišťuje výsledky vzdělávání externími testy (*Diagnostika stavu znalostí a dovedností žáků se zaměřením na jejich rozvoj*). Výsledky žáků se pohybují v pásmu nadprůměru u předmětů český jazyk, anglický jazyk, fyzika, biologie, matematika v 5. ročníku a u oblasti člověk a jeho svět. Horší výsledky (pod průměrem kraje i republiky) dosáhli žáci 9. ročníku v matematice a chemii. Zapojení žáků 1. ročníku do vzdělávacího systému je bezproblémové díky aktivní spolupráci s místními mateřskými školami. Větší pozornost je třeba věnovat přechodu žáků z prvního na druhý stupeň. V jedné třídě bylo zjištěno v hodnocení za 1. pololetí zhoršení o dva klasifikační stupně u 7 z 26 žáků, dalších 5 bylo v nových předmětech fyzika a dějepis klasifikováno stupněm dostatečný, což není velkou motivací ke vzdělávání. V případě slabého prospěchu je žákům nabídnuta individuální pomoc pracovníků speciálního pedagogického centra. Učitelé přistupují uvážlivě k udělování výchovných opatření a snížených známek z chování. Třídní se cíleně zabývají školní docházkou, počet neomluvených hodin ve srovnání s celkovou absencí je minimální. Žáci se pravidelně

zúčastňují vědomostních a sportovních soutěží na úrovni školních, obvodních a krajských kol. Škola již dlouhodobě pořádá republikové soutěže ve sportovním lezení *TENDON CUP* a v atletice *BĚH ZA ÚJEZDSKOU SOVOU*.

Poradenské služby zajišťují především výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Na péči o žáky se SVP participuje také speciální pedagožka.

Výchovná poradkyně zajišťuje kariérové poradenství, garantuje oblast péče o žáky se SVP a řeší výukové či výchovné problémy. Poskytuje metodickou pomoc a informace pedagogům i zákonným zástupcům. Na základě příslušných doporučení poradenských zařízení byly potřebným žákům vypracovány IVP. Zákonní zástupci jsou s nimi prokazatelně seznamováni. Většina IVP postrádá časové i obsahové rozvržení učiva a nejsou vyhodnocovány. Někteří žáci, především na druhém stupni, neabsolvovali aktuální vyšetření v poradenském zařízení, platnost předchozího posudku jim skončila. Porovnáním aktuálního počtu platných IVP s vykázanými ve *statistickém výkazu o základní škole* byla zjištěna nesrovnalost. Zde bylo vykázáno 61 žáků s IVP oproti 27 školou předložených IVP.

Speciální pedagožka dlouhodobě zajišťuje žákům na prvním stupni na základě doporučené speciálně pedagogické péče reedukaci v *Nápravách specifických vývojových vad učení*. Pro nadané škola realizuje kroužek *Hlavičky*. Tito žáci individuálně vypracovávají pod vedením třídních učitelů i prakticky zaměřené projekty. Analýzou písemných prací žáků bylo zjištěno, že jen někteří vyučující zohledňují žáky se SVP. Vhodně využívají k procvičování učiva např. doplňovací pravopisná cvičení a další alternativní způsoby (např. informace o počtu chyb, klasifikace po předchozím procvičení tzv. nanečisto, poskytnutí více času k řešení úkolu).

Od školního roku 2009/2010 byl k povinné školní docházce v 1. ročníku zapsán žák s kombinovaným zdravotním postižením. Protože na počátku jeho vzdělávání neměla škola potřebné podklady k zajištění odborné péče, iniciovala vyšetření v poradenském zařízení. Na základě jeho výsledku třídní učitelka ve spolupráci se speciální pedagožkou vytvořila IVP v souladu s platnou legislativou a seznámila s ním matku. Žákovi pomáhal také asistent pedagoga. Dle sdělení vedení a výchovné poradkyně škola při jednáních se zákonným zástupcem dokládala plnění doporučených postupů a opatření v IVP. Výsledky vzdělávání žáka byly problematické, jeho prospěch i chování se ve druhém ročníku zhoršovaly, odmítal pomoc asistenta. Škola navrhla, aby žák pokračoval ve vzdělávání ve škole praktické nebo speciální. Toto však s matkou prokazatelně neprojednala. Ke dni 30. 6. 2011 skončila platnost odborného vyšetření. Matka sjednala návštěvu speciálně pedagogického centra. Výsledek vyšetření škole nedodala (dle informace vedení vyšetření neproběhlo) a syna převedla do jiné základní školy, kde byl zařazen do třídy s nižším počtem žáků.

Škola realizuje *Minimální preventivní program* (dále MPP), jehož součástí je i *Program proti šikanování*. Oblasti prevence jsou implementovány do předmětů, dále jsou využívány besedy a programy různých institucí s tématy k dopravní výchově, drogové závislosti, šikaně. Přínosná je také nabídka 39 zájmových kroužků k smysluplnému prožívání volného času. MPP je pravidelně vyhodnocován. Výchovná poradkyně, školní metodička prevence a speciální pedagožka vedou písemné záznamy, které dokládají obsah a rozsah jejich činností i navržená a realizovaná opatření.

Všichni žáci jsou průkazně pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví. S tím koresponduje i setrvale nižší počet úrazů.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel školy byl jmenován do funkce od 1. 7. 1988 a pro její výkon splňuje předpoklady stanovené právními předpisy. K plnění úkolů vycházejících z koncepce a navazujícího plánování stanovil kompetence pracovníků školy v organizačním řádu. Kontrolní činnost vykonává s oběma zástupkyněmi a dalšími pověřenými učiteli. Z analýzy ŠVP, ve kterém byly při minulé inspekci zjištěny nedostatky, vyplývá, že ředitel realizoval přijatá opatření. Doplnil informace k zabezpečení vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, výchovné a vzdělávací strategie v učebních osnovách a konkretizoval průřezová témata v ročnicích. S pedagogickou radou prokazatelně neprojednává všechny zásadní pedagogické dokumenty. Záznamy rovněž nedokládají důsledné projednávání opatření ke zlepšování vzdělávací činnosti. Ve výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2010/2011 chybí údaje o školské radě. V třídních knihách na prvním stupni vedených ve školním roce 2011/2012 nejsou průkazné údaje o probrání všech složek českého jazyka; v třídních knihách 9. ročníku vedených ve školním roce 2010/2011 chybí zápis části učiva oblasti *rozdělený a integrující svět* (Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR) a ve všech zápisy průřezových témat.

Školní řád neobsahuje podrobnosti k výkonu práv zákonných zástupců a některá pravidla hodnocení žáků vyplývající z právních předpisů. Kniha úrazů neobsahuje pořadové číslo úrazu, data narození některých žáků, zda a kým byl úraz ošetřen.

Ostatní dokumentace školy (rozhodnutí ředitele školy o právech a povinnostech v oblasti státní správy, školní matrika, rozvrh vyučovacích hodin) je vedena v souladu s právními předpisy. V žákovských knížkách převládá u některých předmětů hodnocení písemného projevu, v českém jazyce na prvním stupni jeho jazykové složky na úkor literární a slohové výchovy. V klasifikaci jsou někdy užity stupně hodnocení, které nejsou zakotveny ve školním řádu. Hodnocení výchov na druhém stupni za 1. čtvrtletí školního roku 2011/2012 chybí.

Na dobré úrovni je spolupráce se zákonnými zástupci, jsou pravidelně informováni a zapojováni do školních akcí (webové stránky, žákovské knížky, konzultační hodiny učitelů, třídní schůzky, dny otevřených dveří, školní ples, předvánoční dílny, charitativní akce, Aprílový den, Den Země atd.). Klub rodičů podporuje školu dary a při pořádání různých akcí. Se školskou radou ředitel projednává legislativou určené dokumenty, pozitivně hodnotí spolupráci se zřizovatelem. Dalšími partnery jsou např. Asociace nositelů legionářských tradic, Policie ČR, Logopedická poradna, Školní sportovní klub a četná občanská sdružení Městské části Praha 21 (např. knihovna, muzeum, SOKOL, ČSZ). Ve škole aktivně pracuje žákovský parlament. Dává podněty pro pořádání školních akcí a provádí ankety týkající se chodu školy (např. *Bezpečné cesty do školy*).

Pedagogický sbor tvoří převážně vyučující staršího věku, zahrnuje však také začínající učitele, zastoupeni jsou i muži. Aktuálními nabídkami i požadavky vyučujících se zabývá *koordinátorka pro další vzdělávání*. Návrhy projednává s vedoucími metodických orgánů, zpracovává na tomto podkladu plán vzdělávání a učitele operativně informuje. Rozbor dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) prokázal upřednostňování studia k prohlubování odborné kvalifikace (anglický jazyk), společné vzdělávací akce byly většinou orientovány např. na práci s interaktivní tabulí, prevenci rizikového chování, první pomoc, Comenia script – nové písmo, ekosystém – Klánovický les. Učitelé jednorázově navštěvují semináře a kurzy zaměřené na oborová témata (např. Molekuly hýbejte se, Příběhy bezpráví – holocaust, Hrajeme si s matematikou, Problémový žák). Dostatečné však není vzdělávání v oblastech účinných metod práce a péče o žáky se SVP.

Učitelé na prvním stupni využívali nejčastěji výklad, řízený rozhovor a činnosti ve skupinách. Individuálním přístupem k žákům, názorností výuky, ICT technikou, relaxací a mezipředmětovými souvislostmi podporovali účinnost vzdělávání. Při vzdělávání žáka se

zrakovým postižením vhodně využili speciální pomůcky. Všichni pedagogové uplatňovali vstřícnost, laskavost a především partnerství vůči žákům.

Na druhém stupni vyučující často využívali dlouholeté pedagogické zkušenosti. Uplatňovali zažitou frontální formu výuky s klasickou organizací vyučovací hodiny a řazením základních didaktických metod (řízený rozhovor při úvodním opakování, výklad, společné či samostatné procvičení učiva a kontrola zadaných úkolů). Tento způsob nebyl ožívován motivačními ani aktivizujícími činnostmi. Zvolená zpětná vazba pedagogům neposkytovala objektivní informace o účinnosti vzdělávání. Ojedinele se výuka vyznačovala riziky metodického i didaktického charakteru (neefektivní organizace vyučovacího procesu, kladení návodných otázek, nedostatky odborného charakteru, málo podnětné názorné prostředí). Žáci se SVP byli zohledňováni jen výjimečně. Kvalitu vzdělávání naopak zvyšovala občas zařazená a většinou zvládnutá skupinová práce, uplatnění žákovských pokusů, problémových situací se zdůvodněním realizovaného postupu, využívání mezipředmětových vztahů a učebních pomůcek (např. žákovské počítače, měřicí přístroje, sestavené soupravy pro žákovské experimenty atd.). Učitelé jen výjimečně poskytovali žákům příležitosti k sebereflexi či vzájemnému hodnocení práce.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu škola použila v hodnoceném období účelně a hospodárně. Významným zdrojem byly i finance z rozvojových programů, které zejména v roce 2009 přispěly ke zkvalitnění podmínek vzdělávání, k podpoře práce s žáky-cizinci a k vyšší motivaci zaměstnanců. Zřizovatel dostatečně zajišťoval organizaci v oblasti provozních výdajů a obnovy investic, v rámci účelových dotací přispíval na asistenty pedagoga, vybavení, protidrogovou prevenci, kulturní akce a odměny zaměstnanců. Vedení zajistilo prostředky z projektu *Bezpečné cesty do školy*, jehož vytvoření samo iniciovalo, ke zlepšení podmínek bezpečnosti žáků při školní docházce. Do obnovy školy zapojilo i vlastní fondy, doplňkovou činnost a sponzorské dary. Škola má standardní materiální předpoklady ke vzdělávání. V budově pro první stupeň umístěné v Staroklánovické ulici žáci užívají v každé učebně 1 – 2 počítače, v 1. ročníku novou, v pořadí již čtvrtou interaktivní tabuli. Vedení zlepšilo zázemí pro žáky dokoupením dalších šatních skříněk. Bezbariérová budova (pro žáky od 5. ročníku) v ulici Polesná má opravenou střechu a částečně zrekonstruované sociální zařízení. Došlo k revitalizaci basketbalového hřiště a lehkooatletického doskočiště. K velmi dobrému sportovnímu zařízení a vybavení přispívá i lezecká stěna v jedné z tělocvičen a v areálu umístěné stoly na stolní tenis. Žáci se učí v kmenových a odborných učebnách průběžně vybavovaných novým nastavitelným nábytkem. Některé třídy disponují interaktivními tabulemi a dataprojektory (celkem 9). Všechny odborné pracovny mají počítač. Na dalších nových PC mohou žáci pracovat v počítačové učebně. Při výuce využívají také kinosál, dílny a cvičnou kuchyni.

Závěry

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola dbá na bezpečnost a zdravý vývoj žáků. Rizika jsou v respektování potřeb žáků se SVP dle § 16 odst. 6 školského zákona. Účinné preventivní strategie vytvářejí předpoklady k předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

Škola zlepšuje vzdělávací nabídku v ŠVP promyšlenou spoluprací s partnery. Pedagogičtí pracovníci pravidelně sledují výsledky vzdělávání interní i externí evaluací. Větší pozornost je zapotřebí věnovat úspěšnosti přechodu žáků z prvního na druhý stupeň základní školy.

Ve vzdělávání na prvním stupni učitelé využívají k rozvoji žákovských kompetencí převážně efektivní formy a metody práce, na druhém stupni vyžaduje tato oblast zlepšení. Je zapotřebí více žáky vést k sebehodnocení i k vzájemnému hodnocení.

Ředitel školy zajistil příznivé materiální i finanční předpoklady ke vzdělávání. Personální podmínky umožňují uskutečňovat vzdělávací program školy, DVPP musí více zaměřit na oblast strategií ve vzdělávání a problematiku výuky žáků se SVP. Je třeba důsledně uplatňovat kontrolu a odstranit další zjištěné nedostatky:

- *zajistit, aby záznamy z pedagogických rad dokládaly, že s ní ředitel projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy dle § 164 odst. 2 školského zákona,*
- *zpracovávat výroční zprávy o činnosti školy v souladu s § 7 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů,*
- *zajistit, aby třídní knihy obsahovaly průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu dle § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*
- *zajistit doplnění pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve školním řádu dle § 30 odst. 2 školského zákona s odkazem na § 51 odst. 3 a § 52 odst. 1 - 6 téhož zákona a § 14 odst. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) a § 15 odst. 5 – 8 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů,*
- *zajistit doplnění podrobností k výkonu práv zákonných zástupců žáků ve školním řádu dle § 30 odst. 1 písm. a) školského zákona s odkazem na § 21 odst. 2 téhož zákona,*
- *zajistit vypracování IVP v souladu s § 6 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů,*
- *zajistit uvádění dat v knize úrazů dle § 1 odst. 2 písm. a), b) a e) vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů*
- *zajistit plnění zpravodajské povinnosti dle § 10 odst. 3 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, s odkazem na § 2 odst. 6 téhož zákona.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csia@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e podatelnu csia@csicr.cz s připojením elektronického podpisu

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 7. března 2012

(razítko)

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor	Tvarůžek v.r.
PaedDr. Jana Křesťanová, školní inspektorka	J. Křesťanová v.r.
Mgr. Jana Pocová, školní inspektorka	J. Pocová v.r.
Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor	J. Wagner v.r.
Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice	I. Černá v.r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 20. 3. 2012

(razítko)

Mgr. Miroslav Kurka, ředitelka školy	M. Kurka v.r.
--------------------------------------	---------------